

naturligvis godt forstaaer Grunden dertil, nemlig den øjeblikkelige trykkede finansielle Situation. Men da Statsbanerne nødvendigvis skulle have de Vogne, som de nu en Gang have Brug for, vil det sikkert i Længden være dyrere at udsætte Anskaffelsen af det Materiel, som er nødvendigt.

Den særlige Grund til, at jeg tager dette Anliggende op, er, at det vedrører en meget betydelig Virksomhed, der ligger i min Valgkreds, og som ogsaa det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) har fremhævet, nemlig „Scandia“. Det er blevet mig meddelt, at hvis der ikke kommer mere end disse 4 Mill. Kr. paa Finansloven til det omtalte Øjemed, vil det betyde overmaade vanskelige Forhold for Fabrikken i de første Aar. I denne Tid, hvor man taler saa meget om at støtte dansk Arbejde — og det forekommer mig, at det er i høj Grad berettiget, at man taler derom —, finder jeg det meget uheldigt, om en saa stor Virksomhed skulde hemmes ved, at den i et enkelt Aar mangler Bestillinger. Det er naturligvis ikke min Mening at ville antyde, at man skal anskaffe Jernbanevogne for „Scandia“s Skyld, men jeg mener, at naar det er givet, at Vognene skulle anskaffes, er det uheldigt, selv om det kan forstaaes paa Grund af den finansielle Situation, at springe et Aar over, hvor der ikke er noget Arbejde, thi selv om Arbejdet kommer bagefter i lige saa stort Forhold som ellers, har Ulempen gjort sin Skade.

Jeg vil dernæst omtale forskellige Forhold, der vedrøre Statens højere Almenskoler og særlig den Institution, som man kalder de faste Timelærere. For de højere Almenskoler's Vedkommende er Forholdet nemlig dette i Modsætning til, hvad der finder Sted ved andre Embedsstillinger, at man skal gennemgaa endog to Prøvetider, inden man bliver fast ansat som Lærer ved Statsskolerne. Det er ellers saadan, at naar en Embedsmand ansættes, indtræde hans Pligter og Rettigheder samtidig. Men ved Statsskolerne er Forholdet dette, at for at blive fast ansat som Lærer skal man være i det mindste et Aar konstitueret, og forud for den Tid igen er det Praksis, at man staaer som Timelærer i ubestemt Tid, afhængig af tilfældige Omstændigheder. Det har nu vist sig i Praksis, at Timelærertiden hyppig bliver 3 Aar, og der er enkelte Tilfælde, hvor den har været i 4 Aar. En saadan Timelærer har en Adjunkts fulde Gerning og Ansvar,

medens han ikke faar den samme Løn som denne. For Øjeblikket lønnes en Timelærer med 1,728 Kr. aarlig, medens en Adjunkts Begyndelsesgage efter den i Fjor vedtagne Lønningslov er 2,400 Kr. Dernæst er Stillingen ikke pensionsberettiget, saa skulde det ske, at en Mand i den Tid, han staaer som fast Timelærer, skulde miste sin Arbejdsevne, vilde han staa uden noget som helst retligt Krav paa Statskassen for den følgende Del af sit Liv. Skulde han dø, vilde det samme være Tilfældet med hans Enke. Det er saa meget mere uheldigt, som det efterhaanden er blevet en næsten ufravigelig Regel, at Statsskolerne's Personale rekrutteres dels fra de københavnske Privatskoler og dels fra de kommunale højere Almenskoler, der findes, og ved begge disse Institutioner er der efterhaanden kommet ordnede Pensionsforhold, saa naar en Mand skal søge ind i Statsskolen, skal han forlade en Stilling, som er pensionsberettiget, for i ubestemt Tid at gaa over i en ringere og ikke pensionsberettiget Stilling.

At dette Forhold er uheldigt for Lærerne, siger sig selv. Men jeg vil mere fremhæve den anden Side, nemlig at det er overmaade uheldigt for Skolerne, thi det burde være saaledes, at Statens Skoler havde Udsigt til at faa det bedste Personale, som overhovedet kan skaffes her i Landet, og netop de allerbedste kunne undertiden være betænkelige ved at opgive en Stilling, som efter Omstændighederne ikke er daarlig, for i en Aarrække at gaa ind i en Stilling, hvor de i Virkeligheden ikke vide, hvordan de ere stillede, med ringere Løn og uden Pensionsret. Hvis det nu var ganske unge Mennesker, der var Tale om, kunde man sige, at Ulykken var ikke saa stor, men det er paa ingen Maade Tilfældet. Jeg har, for nøjagtigt at se, hvordan det forholder sig, samlet en fuldstændig Fortegnelse over de 99 Timelærere, som ere ansatte i Statsskolerne siden 1892. Det viser sig da, at Gennemsnitsalderen for disse er 33,1 Aar. Det er altsaa ikke helt unge Mennesker, der lige ere komne fra Eksamensbordet, det er modne Folk, som i en Aarrække have udført nøjagtig den samme Gerning i den private Skoles Tjeneste som den, de kaldes til i Statsskolens Tjeneste. Dette Middeltal siger noget, thi det er ikke saadan, at der er en hel Række meget unge og nogle Stykker meget gamle, det viser sig, at de enkelte Tal kun svinge ganske lidt til begge Sider af Middeltallet, det kan jeg konstatere, da jeg har Tallene paa